

nr. 61 / 26 octombrie–8 noiembrie 2014 - apariție bilunară

DIMITRIOS

foaia parohială a Bisericii Sf. Dumitru - Poșta

www.sfantuldumitru posta.ro

<https://www.facebook.com/RevistaDimitrios>

CVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

CINSTIREA SFÂNTULUI DIMITRIE

pr. paroh Mihai Gojgar

Îmi pare rău că întâmpinăm hramul istoric al Bisericii Sfântul Dumitru acoperiți de schele. Lucrările de restaurare sunt sistate din motive economice și nu doar. Am fi vrut să oferim pelerinilor un lăcaș care să facă cinste Sf. Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir. Iată că altele sunt planurile lui Dumnezeu. Drumul este lung și străduința noastră sper să aducă roadele dorite de toți.

Am început cu of-ul nostru cel mare. Ne doare profund că minunatul monument istoric situat pe Str. Franceză nr. 1 nu strălucește, așa cum s-ar cuveni. Pentru că ne dorim atât de mult să îi oferim lui Dumnezeu și sfinților Săi expresia evlaviei și vredniciei noastre. Toate la timpul lor.

Sfântul nostru ocrotitor, slava Tesalonicului, ne întărește în necazuri. Un sfânt militar știe că un război se câștigă prin curaj, inteligență, tact și răbdare. Orice război duhovnicesc are aceleași cerințe. Când mă gândesc la supărările fiecărui om care pășește în sfântul lăcaș, îmi revin în minte virtuțile Sfântul Dimitrie. Răbdarea, perseverența, constanța, rezistența, cadența, fără să fie ceva spectaculos în ele, sunt cele care aduc pacea și bucuria. Nu am spus împlinirea dorințelor noastre. Pentru că „gândurile Mele nu sunt ca gândurile voastre și căile Mele ca ale voastre, zice Domnul” (Isaia LV, 8). Adică, tot ceea ce îi cerem noi lui Dumnezeu s-ar putea să fie departe de ce vrea El de la noi.

Totuși, în Sfânta Scriptură se spune că „Orice veți cere de la Tatăl în numele Meu El vă va da” (Ioan XVI, 23). Iar dacă sunt mai mulți care cer același lucru este chiar mai bine. „Iarăși grăiesc vouă că, dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privința unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri. Că unde sunt doi sau trei, adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor” (Matei XVIII, 19-20). Și atunci de ce nu ni se împlinesc cererile? Probabil pentru că una dintre condiții nu este împlinită. Putem să îi solicităm orice, oricând, în numele Lui. Înseamnă că poate uneori nu cerem în numele Lui, ci în numele nostru: vreau casă, vreau mașină, vreau căsătorie cu x sau y, vreau să vând un teren, vreau serviciul acela etc. Haideți să ne uităm la viața Sfântul Dimitrie.



În temniță fiind, Nestor, ucenicul său, merge să ia binecuvântare dacă să lupte sau nu cu Lie, un vandal care ucidea mulți creștini în arenă, spre amuzamentul romanilor. De ce s-a dus? Să câștige faimă? Să își măsoare forțele? Nu! A vrut ca, în numele Dumnezeului lui Dimitrie, Părintele Ceresc, să izbăvească de la moarte creștini care mureau nevinovați. A vrut să facă ceva pentru frații lui care erau omorâți și batjocoriți. Și pentru acest motiv a câștigat. Nu mușchii sau tactica au biruit, ci evlavia și ascultarea. Așa cum, demult, în Vechiul Testament, Ghedeon îi învinge pe madianiți nu cu armata întreagă de 32.000 de soldați, ci doar cu 300, după porunca lui Dumnezeu. „Iar Domnul a zis către Ghedeon: E prea mult popor cu tine; nu voi putea Eu să dau pe Madian în mâinile lor, ca să nu se mândrească Israel înaintea Mea și să nu zică: Mâna mea m-a izbăvit”! (Judecători VII, 2).

Așa și noi, trebuie să dăm deoparte armele lumii acesteia și să luăm armele lui Dumnezeu. Care sunt acestea? „Stați deci tari, având mijlocul vostru încins cu adevărul și îmbrăcându-vă cu platoșa dreptății, și încălțați picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii. În toate luați pavya credinței, cu care veți putea să stingeti toate săgețile cele arzătoare ale vicelanului. Luați și coiful mântuirii și sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu” (Efeseni VI, 14-17). (continuare pe pag. 2)

Suntem învățați să ne doborâm aproapele, să fim concurențiali, neîndurători, profitori, buni-negociatori, excelenți vânzători de noi înșine și de ceilalți, totul pentru ce? Cei ce vor pune gloduri peste noi vor auzi: „Deșertăciuni sunt toate cele omenești. Câte nu rămân după moarte! Nu merge cu noi bogăția, nu ne însoțește mărirea, căci venind moartea, toate acestea pier” (Slujba înmormântării).

Cred că cea mai bună slujire a lui Dumnezeu și urmare a Sfântului Dimitrie este asemănarea și asumarea modelului: recunoașterea și acceptarea Crucii personale, dreptatea față de toți, pacea și bucuria oferite semenilor, cunoașterea și trăirea Sfintei Liturghii și a Sfintelor Taine. Întrarmarea noastră se

face treptat, la fiecare slujbă, la fiecare spovedanie, la fiecare rugăciune, la fiecare cateheză (Nota bene: iată, din 2 noiembrie, vom adăuga încă o seară de cateheză pentru toți creștinii, duminică, de la 18, alături de cea de luni, de la ora 19, așa cum veți citi în paginile următoare). „O, răbdătorule de chinuri al lui Hristos, Izvorătorule de mir, Sfinte Mare Mucenice Dimitrie, această a noastră netrebnică rugăciune, ce aducem ție acum cu umilință, primește-o, și de bolile sufletești și trupești și de vrăjmașii cei văzuți și nevăzuți, cu rugăciunile tale cele bineprimite către Dumnezeu, ne păzește, ca împreună cu tine în veacul ce va să fie, să cântăm Lui: Aliluia!” (Condac 13, Acatistul Sfântului Mare Mucenic Dimitrie)

SFÂNTUL CARE VEGHEAZĂ ASUPRA BUCUREȘTIULUI

Filip Scarlat

În trecut exista obiceiul ca hramul bisericii în jurul căreia se desfășura viața orașului să devină patronul acestuia. Așa se face că în secolul al XVI-lea, prima protectoare a târgului, prezentă și pe pecetea sa, este Maica Domnului, datorită hramului pe care îl purta biserica „pazarului” (Bazarul sau târgul orașului) de lângă Curtea domnească, distrusă de turci la anul 1595. În această biserică se făcea alegerea membrilor Sfatului orășenesc, în fiecare an, primăvara, unde li se încredințau și însemnele demnității lor, împreună cu catastiful orașului, în care se treceau schimbările de proprietăți, și tot acolo se păstra sigiliul Bucureștiului. Mai târziu, din anul 1659, când are loc mutarea reședinței Domnului țării de la Târgoviște la București, centrul devine Curtea Domnească și cum biserica acestei curți domnești avea hramul „Buna Vestire”, înfățișarea Fecioarei Maria și a Sfântului Arhanghel Gavriil, o înlocuiește pe cea a Maicii Domnului în sigiliul orașului, până la 1698, când Sfatul orășenesc se desființează. În secolul al XVIII-lea, Bucureștiul îi are ca ocrotitori pe Sfinții Împărați Constantin și Elena, datorită faptului că biserica mănăstirii lui Constantin Vodă Șerban, devenită la anul 1668 catedrală și reședință a Mitropoliei Țării Românești, avea hramul Sfinților Împărați Constantin și Elena. În fiecare an, la 21 mai, se făcea mare „alai” la Mitropolie, adică pelerinaj, cu boieri și popor, în frunte cu Vodă. Locul lor va fi luat de Sfântul Cuvios Dimitrie, un smerit monah din secolul al XIII-lea, trăitor la sudul Dunării, ale cărui moaște au fost așezate în Catedrala Mitropoliei la 13 iulie 1774, în timpul păstoririi mitropolitului Grigorie al II-lea, când Țara Românească era sub ocupație rusească. Episcopul Melchisedec Ștefănescu, într-un studiu consacrat vieții mitropolitului Filaret al Ungrovlahiei ne oferă prețioasă informație că în timpul păstoririi acestui episcop, 1792-1793, Sfântul Cuvios Dimitrie a fost proclamat, oficial, ocrotitorul orașului București. Din anul 1955, patriarhul Iustinian Marina, care a constatat evlavia cu care românii îl cinsteau pe Sfânt, a generalizat cultul în toată țara. Un fapt inedit este că pe stema orașului București apare înfățișat Sfântul Dimitrie izvorătorul de mir, iar nu Sfântul Dimitrie Basarabov. În 1831, odată cu reînființarea Sfatului orășenesc al Capitalei București, în urma introducerii Regulamentului Organic, se adoptă și un sigiliu al orașului, dar fără simboluri iconografice, care se menține până după Unirea Principatelor din 1859. Alexandru Ioan Cuza,



la propunerea lui Mihail Kogălniceanu, ministru de interne, și la solicitarea Consiliului orășenesc București, a stabilit printr-un decret domnesc din 7 decembrie 1864 o nouă stemă pentru Capitala țării, reprezentând „un scut cu Sfântul Mare Martir Dimitrie (patronul orașului)”, ținând într-o mână sulita și în alta crucea. În anul 1930 se adoptă o nouă stemă pentru Capitala țării, care menține confuzia, căci îl înfățișează tot pe Sfântul Mucenic Dimitrie, cu tunică romană și sandale, purtând crucea în mâna dreaptă și sulita în cea stângă. Această stemă a fost folosită până în 1948, când Capitala, ca și celelalte orașe ale țării, a rămas fără emblemă. În 1970, când s-au fixat noile steme ale județelor și municipiilor, Bucureștiului i s-au atribuit noi simboluri heraldice, menite să arate că este Capitala țării și totodată un centru cultural și industrial, iar în 1992, Consiliul Municipal București a reluat stema din 1930, fără nici o modificare. Desigur, aceasta nu-i împiedică pe bucureșteni, să-l cinstească pe Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou ca pe patronul lor spiritual așa cum descria și Dimitrie Papazoglu, la sfârșitul secolului al XIX-lea, în „Istoria fondării orașului București”: „Pe o colină înaltă este Catedrala țării, zisă Mitropolie, unde își are reședința capul Bisericii Ortodoxe Române. Biserica foarte frumoasă, cu patronajul sfinților Constantin și Elena, e rotundă de Constantin Brâncoveanu domn, la jumătatea secolului al XVII-lea. Acolo se păstrează și sfintele moaște, în întreg, ale făcătorului de minuni și patronului Capitalei, cuviosul Dimitrie Basarabov, pe care îl roagă poporul în ajutor la secetă și epidemii.”

Școala de duminică



Pentru că foarte mulți dintre dumneavoastră nu reușiți să ajungeți la catehezele desfășurate luni seară, de la ora 19, din cauza programului săptămânal, Parohia Sf. Dumitru Poștă, Paraclis Universitar, deschide un nou ciclu de cateheze, Școala de duminică. Catehezele, lecții de religie și teologie, se adresează adulților. Ne-am gândit că spațiul alocat lor să fie de două ore, de la 18 la 20. Studiu biblic, aspecte practice ale prezenței în Biserică, filme creștine, dialoguri pe teme actuale și multe altele vor fi în atenția noastră în fiecare duminică.

Aceasta este viața veșnică: să te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis.

SFÂNTUL MARE MUCENIC DIMITRIE, IZVORĂTORUL DE MIR, ÎN ICONOGRAFIE

Monica Damian

Pe data de 26 octombrie îl prăznuim pe Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de mir, unul dintre ocrotitorii Bisericii Sfântul Dumitru – Poșta. A trăit în timpul împăraților Dioclețian și Maximian, fiind numit guvernator al Tesalonicului, după moartea tatălui său. Fiind un mărturisitor al numelui lui Iisus Hristos, a devenit pentru tesaloniceni un alt Apostol Pavel, aducând pe mulți la credința sa și dezrădăcinând închinarea la idoli. Afând împăratul Maximian, s-a mâniat foarte tare și a poruncit ca Sfântul Dimitrie să fie întemnițat. În vremea aceea, creștinii erau trimiși, ca pedeapsă, să lupte cu gladiatorii. Un tânăr creștin, pe nume Nestor, văzând pe Lie, gladiatorul favorit al împăratului, că omoară mulți creștini, cere binecuvântare de la Sfântul Dimitrie pentru a-l birui. Sfântul Dimitrie, însemnându-l pe el cu semnul Sfintei Cruci, i-a zis: „Du-te și îl vei birui pe Lie, mărturisind pe Hristos”. Întrucât Nestor reușește să-l străpungă cu lancea pe Lie, împăratul Maximian poruncește ca lui Nestor să i se taie capul, iar Dimitrie să fie străpuns cu sulițele.



În Viețile Sfinților este descris martiriul Sfântului Mare Mucenic Dimitrie din Tesalonic: „Începând a se lumina de ziuă, în ziua de douăzeci și șase a lunii octombrie, au intrat ostașii în temniță și aflându-l pe Sfântul Dimitrie stând la rugăciune, l-au împuns pe el cu sulile. Întâia suliță cu care a fost împuns a fost în coasta dreaptă, în locul în care a fost împuns și Hristos pe cruce. Căci sfântul, cum a văzut pe ostași, singur a ridicat mâna dreaptă și aceștia l-au și împuns. Astfel, închipuind patima lui Hristos Domnul, Cel împuns cu suliță, sfântul și-a dat în mâinile Lui cinstitul său suflet”.

Datorită succeselor militare ale soldaților din Tesalonic, Sfântul Dimitrie face parte din categoria sfinților militari, fiind reprezentat iconografic în haine și accesorii specifice.

Analiza principalelor reprezentări iconografice arată că Sfântul Dimitrie este înfățișat în moduri diferite. Astfel, în primele reprezentări, Sfântul Dimitrie nu apare în haine de militar, ci într-un costum civil care aparținea clasei senatoriale. Mai târziu, pe o gravură de fildeș întâlnită în Constantinopol, Sfântul apare ca soldat de infanterie, urmând ca două secole mai târziu, o icoană din Sinai să ni-l înfățișeze pe Sfântul Dimitrie alături de Sfântul Gheorghe, șezând pe un cal.

În anumite reprezentări iconografice, Sfântul Dimitrie este încadrat perimetral de cele șase scene din viața sa, așa cum sunt prezentate de Dionisie din Furna, în *Erminia picturii bizantine*. Prima scenă înfățișează judecarea Sfântului de către Maximian, șezând pe tron cu mâna întinsă spre Marele Mucenic ținut de trei ostași urmată de scena ducerii Sfântului în temniță. Binecuvântarea Sfântului Nestor data de Marele Mucenic Dimitrie și uciderea în arenă a gladiatorului Lie de către acesta sunt prezentate în scenele trei și patru. Ultimele două scene descriu pătimirea Sfântului Nestor prin decapitare și martiriul Sfântului Dimitrie.



Dintre toate scenele cuprinse în ciclul iconografic, scena martiriului Marelui Mucenic este cel mai des întâlnită. În această reprezentare iconografică, Sfântul, cu mâna dreaptă ridicată în fața unei închisori, este străpuns în coastă cu sulițele de către trei ostași, gestul său exprimând dorința de a primi împunsătura suliței în partea dreaptă, precum Hristos pe Cruce. De asemenea, în această reprezentare este înfățișat un înger ce coboară din înălțime o cunună pe capul său. Marele mucenic este redat într-o tunică de culoare roșie, cu mâneci lungi, strânse cu mânecuțe, ce ajunge până la genunchi, fiind ornată cu tiv de aur cu pietre prețioase la nivelul gâtului, poalelor și mânecuțelor. Sfântul este îmbrăcat în pantaloni de culoare roșu-violet, iar în partea de sus poartă armură, fixată la nivelul pieptului cu o cingătoare de piele, iar peste aceasta este o mantie lungă de nuanțe verzui, înnodată la nivelul umărului stâng sau fixată cu o agrafă la nivelul gâtului. În picioare, Sfântul poartă sandale specifice soldaților romani, ce au forma unor benzi înfășurate până deasupra gleznelor.

În alte reprezentări, Sfântul Mare Mucenic Dimitrie este zugrăvit călare pe un cal roșcat, străpungând cu sulița fie pe împăratul Maximian, fie pe Lie, ceea ce semnifică biruința duhovnicească a Sfântului asupra acestora, așa cum ne spune și troparul: *Mare apărător te-a aflat întru primejdii lumea, purtătorule de chinuri, pe tine cel ce ai biruit pe păgâni. Deci, precum mândria lui Lie ai surpat și la luptă îndrăzneț ai făcut pe Nestor, așa Sfinte Dimitrie, pe Hristos Dumnezeu roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.*

diac. Bogdan Bădiță

Duminică, 19 octombrie după Sfânta Liturghie am plecat într-un pelerinaj la Biserica din Drăgănescu, biserică pictată de părintele Arsenie Boca și la Mănăstirea Comana, ctitorie a domnitorului Vlad Țepeș. Pentru cei ce zilnic ne confruntăm cu zgomotul și poluarea din București, o ieșire în afara orașului este mult așteptată. Pelerinajul de duminică a fost pentru toți o mare bucurie din mai multe puncte de vedere. În primul rând, la biserica din Drăgănescu am avut un ghid care timp de o oră ne-a explicat semnificația fiecărei picturi a bisericii. Am constatat că acea pictură este aparte, atât ca stil, cât și ca multitudinea de reprezentări, unele fiind profetice. În al doilea rând o ieșire în aer liber este un moment în care, admirând natura, ne încărcăm cu multă energie pozitivă. Nu în ultimul rând, pelerinajul ne scoate din obișnuita și tumultoasă activitate zilnică, și ne demonstrează că timpul liber poate fi folosit și în alt mod.

Timpul petrecut pe malul lacului din Drăgănescu, a fost un prim prilej de a socializa. Tocmai comuniunea aceasta, aflarea aproapelui, împăcarea cu sine și cu ceilalți transformă pelerinajul într-un prilej de înălțare și de bucurie sfântă. Într-un astfel de pelerinaj, cei veniți să se roage nu găsesc doar biserica sau sfintele moaște, ci se îmbogățesc cu ceea ce ceilalți pelerini aduc cu ei: credință, evlavie, dragoste, pace și experiențele lor și din alte pelerinaje.

După ce am vizitat biserica pictată de părintele Arsenie Boca, am pornit spre Mănăstirea Comana. Conduși de Iulian în părculețul mănăstirii, după o agapă mult așteptată, am aflat de la părintele Ghelasie, ghidul mănăstirii, cum a fost ales locul sfântului lăcaș, despre bătăliile din Delta Neajlovului, cât și despre diferitele istorisiri ale morții misterioase a domnitorului Vlad Țepeș. Cu părintele Ghelasie am mers în biserica mănăstirii unde am ascultat istoricul mănăstirii și am primit fiecare câte o iconiță.

Mă bucur că am mers în acest pelerinaj, în care am aflat lucruri noi, am vizitat sfinte lăcașuri în care s-a slujit câteva secole la rând și ne-am întărit credința transmisă și datorită acestor oaze de cultură și spiritualitate a credinței noastre strămoșești, locuri cu o profundă încărcătură duhovnicească. Dacă părintele Mihai ne-a binecuvântat plecarea, părintele Ghelasie de la Comana ne-a binecuvântat întoarcerea cu bine la București: "Să vă întoarceți cu bine la căsuțele domniilor voastre și să vă umple Domnul biserica de credincioși de ziua Sfântului Mare Mucenic Dimitrie", ne-a spus părintele, știind că ne pregătim de hramul istoric al bisericii.



Serile Catehetice

În fiecare luni, de la ora 19.00, la Biserica Sfântul Dumitru-Poșta au loc Serile Catehetice.

Temele sunt diverse, de la cumpătare la pocăință, de la simbolurile creștine la minunile din viața de zi cu zi, toate spre a ne aduce mai aproape de credință și de Dumnezeu și a răspunde la întrebări pe care în viața de zi cu zi nu avem cui să le punem.

Contribuția anuală a credincioșilor Parohiei Sf. Dumitru-Poșta este de 100 de lei. Persoanele cu dificultăți materiale sunt scutite. Această contribuție anuală este folosită în special pentru plata utilităților.

Program catehetic în următoarea perioadă:

- 27 octombrie – Film documentar – Viața Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou
- 3 noiembrie – Este bogăția un păcat?
- 10 noiembrie – Furtul. Feluri, consecințe, conștientizare
- 17 noiembrie – Curajul de a interveni. O actualizare a pildei samarineanului milostiv
- 24 noiembrie – Inteligență și credință. Modelul Sf. Ecaterina
- 8 decembrie – Secularizarea tradițiilor religioase
- 15 decembrie – Sărbătoarea Crăciunului



Biserica Sf. Dumitru – Poșta
Str. Franceză Nr.1 Sector 3,
București
0727 394 631

RO 02 RZBR 0000 0600 1219 1317 – LEI
RO 18 RZBR 0000 0600 1435 9658 – EURO
RO 93 RZBR 0000 0600 1435 9666 – USD
Raiffeisen Bank, Agenția Decebal.

Redacția:

Coordonator: Pr. Mihai Gojgar
Redactor-șef: Teodora Popțean
Tehnoredactare: Emanuel Tudor
Distribuție: Mihaela Iancu

Tipar:



Adresa (punct de lucru):
Strada Economu Cezărescu nr. 45, sector 6,
București